

Valstugan **UTBILDNING**

Längre grundskola och högre lärarlöner

🗳️ I NU:s Valstuga denna vecka tittar ni närmre på Liberalernas skol- och utbildningspolitik.

SKOL- OCH UTBILDNINGSPOLITIKEN är en av Liberalernas främsta fokusområden inför höstens val. Dessa frågor har länge engagerat liberaler – och inte enbart för att Liberalerna är det parti som har högst förtroende bland väljare i skolfrågor. Den liberala ideologins grundbudskap är individens rätt att forma sitt eget liv, och utbildning ger individer nyckeln att göra just detta. En bra utbildning utjämnar ojämlikheter i samhället och ökar medborgarnas frihet att styra sina egna liv, oavsett förutsättningar.

DEN HÄR ARTIKELN kommer beskriva huvuddragen i Liberalernas utbildningspolitik och partiets viktigaste reformförslag för förskolan, grundskolan, gymnasiet och högre utbildning.

Huvudmålet för Liberalernas förskolepolitik är att förskolan ska lägga grunden för barnets språkliga förmåga. Liberalerna vill att alla barn ska vara bekanta med grunderna i läs- och skriftförmåga när de lämnar förskolan och barn till nyanlända ska få ta del av en obligatorisk språkförskola från tre års ålder som omfattar minst 15 timmar i veckan. Förskolan ska ha behöriga förskollärare och dessa ska ha möjlighet att göra karriär med god löneutveckling. Partiet vill också att en nationell förskoleinspektion inrättas, i likhet med den nuvarande skolinspektionen.

KUNSKAPSFOKUS ÄR CENTRALT i Liberalernas grundskolepolitik. Läroplanerna ska revideras för ett högre fokus på kunskap. Målsättningen är att eleverna, när de lämnar grundskolan, ska

ha gedigna kunskaper inom alla de ämnen som lärs ut och vara redo att möta samhället. En del i det är att antalet undervisningstimmar ska öka, särskilt i ämnen som matematik, svenska och idrott. Förskoleklassen ska bli första årskursen på lågstadiet, vilket innebär att grundskolan blir tioårig. Det ska bli lättare att gå om en eller flera år i grundskolan om så krävs för att nå målen och betyg ska införas från årskurs fyra för att skolan ska kunna följa upp elevernas utveckling tidigare.

Liberalerna vill också att elevernas arbetsmiljö förbättras genom att minska stöket i klassrummet. För det ändamålet ska klassrummen bli mobilfria och de huvudmän som så önskar ska kunna införa ordningsomdömen från högstadiet.

LÄRARNAS VILLKOR ÄR också centrala för Liberalerna, som vill stärka lärarutbildningen genom en mer forskningsbaserad undervisning, skärpta antagningskrav och snabbspår för personer med högskoleexamina som vill läsa till lärarbehörighet. Karriärtjänster och höjda löner för lärare i kombination med minskad byråkrati och införandet av lärarassistenter som kan avlasta lärarnas administrativa bördor ska göra yrket mer attraktivt.

Huvudansvaret för skolan ska flyttas från kommunerna till staten för att garantera jämlikheten, höja kompetensen i skoladministrationen och höja läraryrkets status.

UTÖVER OVANSTÅENDE REFORMER – som påverkar både grundskolan och gymnasiet – vill Liberalerna införa reformer för att höja kunskapsinläringen på gymnasiet och minska avhoppet från detsamma. De elever som vill läsa yrkesförberedande program ska inte tvingas läsa så mycket teori

SKOLA

Lärarnas villkor är centrala för Liberalerna, som vill stärka lärarutbildningen genom en mer forskningsbaserad undervisning.

som idag då fokus på akademiska ämnen kan få skoltrötta elever att hoppa av gymnasiet. Däremot ska alla ha möjlighet att läsa till högskolebehörighet under eller efter gymnasiet. Partiet vill även att tvååriga yrkesprogram ska införas för de elever som önskar läsa en kortare och mer praktiskt inriktad utbildning.

Slutligen vill Liberalerna att högskolorna och universiteten även framöver ska ha en hög grad av självständighet. Däremot menar de att inträdeskraven för studier på högre nivå ska höjas och att andelen lärarledd undervisning ska öka.

NÅGRA SNABBA RADER om skolan:

- Klassresan börjar i klassrummet. En bra skola gör det möjligt för alla, oavsett bakgrund, att nå sina drömmar.
- Lärare är ett av Sveriges viktigaste yrken. Lärarnas löner ska höjas.

Valstugan **UTBILDNING**

Fortsättning från föregående sida.

- Lärarna ska undervisa. Lärarassistenter som kan utföra administrativt arbete ger lärarna mer tid att fokusera på undervisningen.
- Skolan ska fokusera på kunskap. Liberalerna vill stärka kunskapsmålen i läroplanerna.
- Alla elever ska gå ut grundskolan med gymnasiebehörighet. Därför ska skolan bli tioårig och ha fler undervisningstimmar matematik och svenska.
- Eleverna förtjänar en jämlik skola som kan hjälpa alla elever nå sina mål. Därför ska staten, och inte kommunerna, ansvara för skolan.
- Skolan är elevernas arbetsmiljö, och den miljön måste förbättras. Det ska bli lättare att flytta elever som mobbas, klassrummen ska vara fria från mobiler och starkare elevhälsoteam ska hjälpa elever som mår dåligt. ☹️

Utbildningspolitisk talesperson

Christer Nylander

är riksdagsledamot för Skåne och gruppledare i riksdagen.

Viktigaste punkterna

1 Svenskan i fokus för förskolan. Målet ska vara att alla ska kunna läsandets grunder när de slutar förskolan. Barn till nyanlända ska från tre års ålder omfattas av allmän språkförskola på minst 15 timmar i veckan för att lära sig svenska.

2 Behöriga lärare i förskolan – med möjlighet att göra karriär. Varje förskolegrupp ska ledas av en behörig förskollärare och karriärtjänster ska införas som kan leda till bättre löneutveckling för pedagogerna i förskolan.

3 Mer tid i grundskolan – dels genom fler lektionstimmar, dels genom att grundskolan blir tioårig. Fler lektionstimmar i matematik, svenska och idrott ska stärka elevernas kunskaper inom dessa ämnen. Förskoleklassen ska bli årskurs 1 och ingå i lågstadiet, vilket innebär att grundskolan blir tioårig. Det ska bli lättare att gå om ett skolår om det behövs för att komma ikapp med kunskapskraven, och sommarskola ska kunna hjälpa nyanlända som ligger efter. Dessutom ska undervisningen i högre grad bestå av lärarledd undervisning och i lägre grad av projektarbete eller eget arbete missgynnar barn från arbetarklasshem. Betyg ska införas från årskurs fyra så det blir lättare att följa upp elevens utveckling.

4 Elevers arbetsmiljö ska förbättras genom ett större fokus på lugn och ro i klassrummet. För att uppnå detta ska klassrummen bli mobilfria. Det ska bli lättare för rektorer att flytta elever som mobbas, hotar eller trakasserar andra elever och de elever som begår allvarliga brott på skolan ska snabbare kunna stängas av. De huvudmän som så önskar ska kunna införa ordningsomdömen för elever i högstadiet och gymnasiet.

5 Lärarnas status ska höjas och fler ska lockas till yrket. För att uppnå det vill Liberalerna höja lärarlönerna. Systemet med karriärtjänster ska utökas, med rejäla löneökningar för bra lärare. Lärarassistenter och stärkta elevhälsoteam ska avlasta lärarna så att de senare kan fokusera mer på undervisningen. Lärarutbildningen ska i högre grad vara baserad på forskning och det ska finnas snabbspår inom den kompletterande pedagogiska utbildningen (KPU) för akademiker som vill byta spår och bli lärare.

6 En jämlik skola är en förutsättning för att alla elever ska kunna nå sina mål, oavsett bakgrund. Staten ska ta över huvudansvaret för skolan från kommunerna för att garantera jämlika förutsättningar. De bästa lärarna och rektorerna ska lockas till skolorna med störst utmaningar genom förstelärarysystemet som innebär att de bästa lärarna kan få markant höjda löner om de jobbar i utanförskapsområden.

7 Färre avhopp från gymnasiet kan minska ungdomsarbetslösheten. Tvååriga yrkesprogram på gymnasiet ska vara ett alternativ för skoltrötta elever som inte vill läsa akademiska ämnen. Elever på de yrkesförberedande programmen ska inte tvingas läsa in högskolebehörighet, men möjligheten ska alltid finnas för den som vill det – antingen under eller efter gymnasietiden.

8 Högre kvalitet inom den högre utbildningen stärker Sveriges konkurrenskraft. Intagningskraven till högskolorna och universiteten ska vara höga. Det ska vara mer lärarledd undervisning på högskolornas utbildningar och anslagen till högskolor och universitet ska styras av kvalitetskriterier.